

B. Osobitná časť

Čl. I

K bodu 1

Vymedzuje sa špecifická činnosť osoby vyrábajúcej primárny poľnohospodársky produkt živočíšneho pôvodu alebo spracúvajúcej z neho potravinu. Ide o činnosť vykonávanú osobami bez ohľadu na právnu formu, ktoré z vlastného chovu hospodárskych zvierat vyrábajú primárne produkty alebo ich spracúvajú na potravinu. Osobitosť tejto činnosti spočíva v malom objeme produkcie max. 1 t za mesiac a v spojení chovu a spracovania primárnych produktov. Nejde o vytvorenie novej kategórie subjektov, ale ide o explicitné vymedzenie činnosti s cieľom dosiahnutia lepšieho prehľadu o tejto činnosti a produkcii.

K bodu 2

Navrhovanou úpravou sa dopĺňa do § 3 písmeno i) ako splnomocňovacie ustanovenie pre Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu, v ktorom budú ustanovené osobitné požiadavky na tie poľnohospodárske výrobky a potraviny, ktoré sa vyrobia v rámci prídumového hospodárstva. Pôjde najmä o hmotnosť a druh výrobkov a potravín, druhy hospodárskych zvierat. Zároveň sa v zmysle novelizačného bodu 3 upraví obsah ohlásenia, ktoré táto osoba podáva ministerstvu, najmä pôjde o štruktúru údajov a formu ohlásenia.

K bodu 3

Ustanovuje sa povinnosť osoby vykonávajúcej prídumové hospodárstvo dodržiavať požiadavky na výrobu a spracovanie produktov a potravín a ohlasovať údaje na účely prehľadu o produkcii tejto osobitnej maloformátovej kategórie výrobcov potravín.

K bodu 4

V § 5 sa dopĺňa odsek 4, ktorý ustanovuje zákaz používania potravín, ktorým uplynul dátum minimálnej trvanlivosti (ďalej len „DMT“) ako zložky pri výrobe potravín alebo pokrmov. Uvedený zákaz sa netýka neziskových inštitúcií (humanitárne a charitatívne združenia, cirkvi, a pod.) vykonávajúcich verejnoprospešnú a sociálnu činnosť (charitatívne organizácie) poskytujúce stravovanie pre ľudí v núdzi.

K bodom 5 a 6

V bode 5 ide o legislatívno-technickú úpravu. V bode 6 sa ustanovuje možnosť uvádzať potraviny na trh po uplynutí DMT formou bezodplatného prevodu alebo formou predaja pri dodržaní zákonom ustanovených podmienok.

K bodu 7

Legislatívno-technická úprava súvisiaca s presunom legislatívnej skratky.

K bodu 8

V § 6 sa dopĺňa odsek 12, ktorý ustanovuje požiadavky, ktoré je povinný splniť ten, kto má záujem predávať potraviny po uplynutí DMT, t. j. bezpečnosť potravín po uplynutí DMT (to zn. nesmú byť zdraviu škodlivé a musia byť vhodné na ľudskú spotrebu), na ich manipuláciu a distribúciu len konečnému spotrebiteľovi a len v rámci vlastných prevádzok prevádzkovateľa. Z dôvodu ochrany trhu sa pristúpilo k zabráneniu predaja potravín po uplynutí DMT medzi rôznymi prevádzkovateľmi (vo forme business to business „B2B“). Avšak, potraviny po

uplynutí DMT môžu prevádzkovatelia predávať v rámci svojich vlastných prevádzok, ktorí nadobudli takéto potraviny pred uplynutím DMT. Veľkoobchod je v tomto prípade vylúčený.

Okrem toho sa ustanovuje doba predaja takýchto potravín v súlade s nariadením (EÚ) č. 1169/2011 na 45 dní, nakoľko sa takýchto druh potravín najčastejšie označuje vo formáte deň/mesiac/rok, pričom ide aj o označenie šarže, resp. výrobné dávky.

Odsek 13

Ustanovuje sa ponuková povinnosť prevádzkovateľov voči charitatívnym organizáciám zaregistrovaným podľa § 6 ods. 7 zákona. Predtým, než prevádzkovateľ pristúpi k predaju potravín po uplynutí DMT, má povinnosť ponúknuť predmetné potraviny aspoň jednej z charitatívnych organizácií oprávnených podľa § 6 ods. 7; ich zoznam je prístupný napríklad na webovom sídle Štátnej veterinárnej a potravinovej správy. Nie je teda povinnosťou realizovať ponuku voči všetkým takým organizáciám. Zmyslom je, aby jednak bol dosiahnutý účel predchádzania plytvaniu potravinami, ktoré sú ešte bezpečné a vhodné na ľudskú spotrebu, a jednak aby prevádzkovateľ nebol administratívne zaťažovaný nad mieru primeranú sledovanému záujmu. Ak prevádzkovateľ má s charitatívnou organizáciou uzavretú zmluvu o bezodplatnom prevádzaní potravín po uplynutí DMT, ktorá upravuje aj spôsob a čas ponúkania takých potravín, táto zmluva sa považuje za splnenie ponukovej povinnosti. V prípade, že taká zmluva uzavretá nie je, prevádzkovateľ bude ponuku realizovať voči ním zvolenej charitatívnej organizácii, ktorá bude mať 48 hodín na prejavenie záujmu. Ak ponúknuté potraviny odmietne alebo neodpovie na ponuku do 48 hodín, prevádzkovateľ môže pristúpiť k predaju predmetných potravín. Podmienka tejto doby na prejavenie záujmu sa nevzťahuje na prípady, kedy má prevádzkovateľ uzatvorenú s charitatívnou organizáciou zmluvu o bezodplatnom prevádzaní potravín po uplynutí DMT, ktorá upravuje aj spôsob a čas ponúkania takých potravín

Odsek 14

Na základe tohto ustanovenia môže prevádzkovateľ počas doby predaja potravín podľa odseku 12 písm. g) kedykoľvek opätovne ponúkať potraviny charitatívnym organizáciám.

Odsek 15

Ustanovuje zodpovednosť predajcu za predaj potravín po uplynutí DMT.

Odsek 16

Zakazuje predávať potraviny po uplynutí DMT ako sú nové potraviny, potraviny pre špeciálne výživové účely a výživové doplnky. Okrem toho sa zakazuje predávať potraviny po uplynutí dátumu minimálnej trvanlivosti ďalším prevádzkovateľom okrem vlastných prevádzok predajcu, rovnako sa zakazuje predaj takýchto potravín na diaľku, konzumných vajec a mäsových konzerv alebo výrobkov, ktoré majú poškodený alebo deformovaný obal z dôvodu ochrany zdravia spotrebiteľa.

Odsek 17

V uvedenom odseku sa zakazuje bezodplatný prevod potravín, ktorým uplynul DMT počas ustanovenej doby predaja. Takéto potraviny musia byť zneškodnené.

K bodu 9

Ustanovuje sa povinnosť ministerstva zverejňovať na svojom webovom sídle zoznam potravín označených dobrovoľnými údajmi podľa § 9b s cieľom sprehľadniť používanie tohto dobrovoľného spôsobu označovania. Ministerstvo ustanoví konkrétne pravidlá vedenia tohto zoznamu vo vykonávacom predpise.

K bodu 10

Legislatívno-technická úprava, ktorá umožňuje predávať potraviny po uplynutí DMT pričom musia byť zachované požiadavky vplývajúce z novelizačného bodu 5.

K bodu 11

V ustanovení dochádza k vypusteniu povinnosti dodržiavania podielu poľnohospodárskych výrobkov a potravín pri propagácii a marketingu v letádoch, reklamných časopisoch alebo inej obdobnej formy komunikácie, pričom ten, kto predáva potraviny bude povinný uvádzať percentuálny podiel slovenských výrobkov z celkovej ponuky, t. j. letáku, reklamného časopisu alebo inej obdobnej formy komunikácie.

K bodu 12

V ustanovení písmena r) dochádza k zmene znenia takým spôsobom, že povinnosť označovania potravín slovenským symbolom bude dobrovoľná bez vymedzenia predajnej plochy. Pôjde o symbol v tvare, ktorý si zvolí prevádzkovateľ (napr. znamenie štátneho znaku alebo štátna zástava podľa § 6a a 11 zákona č. 63/1993 Z. z. o štátnych symboloch a ich používaní v znení neskorších predpisov) a bude jednoznačne kupujúcemu oznamovať, že ide o slovenskú potravinu.

V ustanovení písmena s) dochádza k zákazu propagácie a marketingu na potraviny predávané po uplynutí DMT a súčasne aj ustanovenie sankcie s tým súvisiacej sa pristúpilo z dôvodu, že primárnym cieľom nie je povzbudiť spotrebiteľov ku kúpe takéhoto druhu výrobkov berúc do úvahy nákupné správanie priemerných slovenských spotrebiteľov. Okrem toho, propagačné materiály slúžia na oboznámenie spotrebiteľov o znížených cenách výrobkov, tzv. akciách, nie o dopredaji potravín po uplynutí DMT. Označenie miesta predaja potravín po uplynutí DMT sa nebude považovať za propagáciu alebo marketing.

K bodu 13

Upravuje sa skutková podstata vo vzťahu k porušeniu ustanovení uvedených v § 5 ods. 4.

K bodu 14

Navrhovaným ustanovením sa do § 28 ods. 3 dopĺňajú písmená f) až i), v ktorých sa upravujú skutkové podstaty správnych deliktov vo vzťahu k § 6 ods. 7, 12, 16 a 17 a § 12 ods. 1 písm. q) a s).

K bodu 15

Upravuje sa skutková podstata vo vzťahu k možnosti uvádzania potravín po uplynutí DMT na trh podľa § 6 ods. 7.

K bodu 16

Ustanovujú sa sankcie pre osobu vykonávajúcu pridomové hospodárstvo podľa § 4 za nedodržanie povinností súvisiacich s nedodržaním zákonných požiadaviek na výrobu poľnohospodárskych výrobkov a potravín; osoba bude sankcionovaná, ak neoznami požadované údaje v stanovených polročných termínoch vyplnením a odoslaním elektronického formulára, ktorého vzor bude ustanovený ministerstvom vo vykonávacom predpise. Formulár bude zároveň k dispozícii aj na stránke ministerstva. Zároveň sa ponecháva sankcia za porušenie povinnosti podľa § 26 ods. 3, ktorá je súčasťou platného znenia ustanovenia.

K bodu 17

V ustanovení dochádza k úprave dolnej hranice sadzby pokuty pri opakovanom porušení povinností podľa § 28 ods. 8 za ktoré bola orgánom úradnej kontroly potravín uložená pokuta a to z dôvodu, že ustanovená dolná hranica pokuty by mohla byť pre viaceré subjekty likvidačná a neumožňovala v rámci správnej úvahy aplikovanej príslušným správnym orgánom uložiť primeranú pokutu. Napríklad aj pri subjektoch s obratom pod 1 000 000 eur ukladalo

ustanovenie orgánu úradnej kontroly potravín povinnosť uložiť minimálnu pokutu 1 000 000 eur. Od roku 2014 bolo uložených podľa predmetného paragrafu 33 miliónových pokút, pričom nenadobudli právoplatnosť a sú v súčasnosti predmetom konania na vecne a miestne príslušných súdoch a na Ústavnom súde Slovenskej republiky. Ani jedna z uložených miliónových pokút nebola pre prevádzkovateľa likvidačná.

K bodu 18

Ustanovením sa umožňuje, aby pri ukladaní pokuty orgán úradnej kontroly potravín podľa nariadenia (EÚ) 2017/625 pri správnej úvahe bral do úvahy aj výšku obohatenia sa (hospodárskej výhody), ktorú týmto konaním porušiteľ získal, a aj vzhľadom na to ustanoviť výšku pokuty. Hospodárska výhoda sa pri ustanovení výšky sankcie berie do úvahy iba v prípade, že sa prevádzkovateľ dopustí podvodných alebo klamlivých praktík podľa čl. 1 ods. 4 písm. a) a čl. 139 ods. 2) nariadenia 2017/625.

K bodu 19

Dopĺňa sa prechodné ustanovenie, ktoré ustanovuje, že konania o uložení pokuty podľa § 28 ods. 8, ktoré sa začali a právoplatne neskončili do 31. decembra 2021, sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom od 1. januára 2022, ak je to pre dotknutého podnikateľa priaznivejšie.

Čl. II.

Ustanovuje sa nadobudnutie účinnosti zákona dňom 1. januára 2022 vzhľadom na dĺžku trvania legislatívneho procesu.